

ผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขึ้นของค่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
ในแบบวัดไพโร-บี

นางสาวภากรณี วนะภูติ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-571-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017512:117340743

EFFECTS OF AN ENCOUNTER GROUP ON INCREASING
INTERPERSONAL RELATION SCORES ON
THE FIRO - B TEST

MISS PARANEE VANABHUTI

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-571-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขึ้นของค่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
ในแบบวัดไฟโร-บี

โดย

นางสาวภารณี วนะภูติ

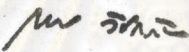
ภาควิชา

จิตวิทยา

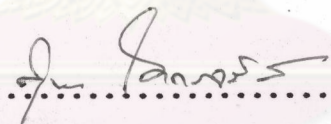
อาจารย์ที่ปรึกษา

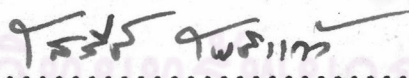
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.โสรัช โทธิแก้ว

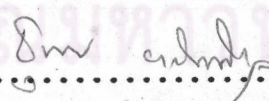
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

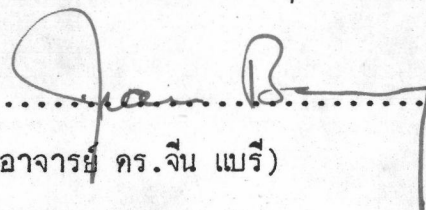

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ โคตรจรัส)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.โสรัช โทธิแก้ว)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จัน แปรี่)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PARANEE VANABHUTI : (EFFECTS OF ENCOUNTER GROUP ON INCREASING
INTERPERSONAL RELATIONS SCORES ON THE FIRO-B TEST) THESIS ADVISOR:
ASSO PROF. SOREE POKAEO, Ed. D. 122 p.p. ISBN 974-579-571-2

The purpose of this research was to study the effects of an encounter group according to Carl R. Rogers's theory on increasing interpersonal relations. The sample group included 8 volunteers who were interested in the program. These volunteers, 6 females and 2 males, age between 21-23 years, participated in an encounter group for 21 hours within 3 days. The experiment took place in a residential setting. The instrument used in this study was the FIRO-B. The pretest-posttest experimental design was used and the t-test was utilized for data analysis.

The results indicate that 4 scales of the FIRO-B interpersonal relations scores showed a significant increase at the .01 level. They were the scales on expressed inclusion, wanted inclusion, expressed affection and wanted affection. There was no significant decrease in the scale of expressed control and wanted control.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ..... *Mark N. Nong*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *สุวิทย์ ใจป้อม*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเอื้อเฟื้อของบุคคลหลายท่านที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และกำลังใจ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเหล่านั้นคือ

ผศ. ดร.โสรัจ โปธิแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความเมตตาและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ ตลอดจนหาโอกาสในการเรียนรู้และฝึกฝนภาคปฏิบัติและทักษะต่างๆ จนมีความเข้าใจในทฤษฎีเพิ่มขึ้น

อาจารย์ ดร.จัน แบริ และ ผศ.เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาในแบบวัด รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ

รศ.ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และประเด็นต่างๆจนงานวิจัยมีความสมบูรณ์

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เอื้อเฟื้อให้ใช้บ้านพักของสถานีวิจัยล่องตาบลอ่างศิลาเป็นสถานที่ทำการทดลอง

ขอขอบคุณน้อง ๆ อาสาสมัครทั้ง 8 คนที่เต็มใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ในการเรียนรู้ชีวิต รวมทั้งคุณจันทร์หา ยิ้มน้อย และคุณกิตติพันธ์ ชานาญเวช ที่เป็นผู้คอยช่วยอำนวยความสะดวกตลอดเวลาการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือ และช่วยเหลือจาก คุณนิรุทธ์ วัฒนินทาส ที่ช่วยเก็บข้อมูลในการหาความเที่ยงตรง และขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ จิตวิทยาการปรึกษาทุกท่านที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือการทำงาน โดยเฉพาะน้องจิตวิทยาการปรึกษารุ่น 5 และ 6 ทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีความเข้าใจที่กระจ่างขึ้นในเรื่องกลุ่มจิตสัมพันธ์ด้านบุคลิก

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อ แม่ และพี่ ๆ ที่เอื้อเฟื้อทางด้านการเงินและกำลังใจจนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

ภาวณิ วนะภูติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
กลุ่มจิตสัมพันธ์.....	8
ก. ลักษณะของกลุ่มจิตสัมพันธ์.....	9
1. นิยามของกลุ่ม.....	9
2. สมาชิกกลุ่ม.....	9
3. ขนาดของกลุ่ม.....	10
4. ระยะเวลา.....	10
ข. แนวทางของกลุ่มจิตสัมพันธ์.....	11
1. เป้าหมายและแนวคิดทฤษฎีของรอเจอร์ส.....	11
1.1 พื้นฐานของทฤษฎี.....	11
1.2 สารระของทฤษฎี.....	14
1.3 ทฤษฎีแห่งความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงบุคคลิกภาพ.....	21
1.4 ลักษณะของบุคคลที่มีชีวิตเต็ม.....	29
2. บทบาทของผู้นำกลุ่ม.....	34
3. วิธีการดำเนินกลุ่ม.....	38
4. กระแสกลุ่ม.....	40
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	51

	หน้า
ตัวแปรในการวิจัย.....	51
สมมติฐานการวิจัย.....	52
ค่าจำกัดความในการวิจัย.....	52
ขอบเขตของการวิจัย.....	53
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	54
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
กลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การดำเนินการแปลและปรับปรุงเครื่องมือ.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สรุปการดำเนินการทดลองกลุ่มจิตสัมพันธ์.....	67
การแยกแยะกระแสกลุ่มจากการบันทึกเสียงและการสังเกต.....	69
บทที่ 3 ผลการวิจัย.....	84
ผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนจากแบบวัดไฟโร-บี.....	84
บทที่ 4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	88
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก.....	109
ภาคผนวก ข.....	112
ภาคผนวก ค.....	114
ภาคผนวก ง.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	122

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน จากการคำนวณด้วยวิธีแบ่งครึ่ง (split half) และ KR-20.....	59
2 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างด้านจากการคำนวณของชูลท์.....	60
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลรวมของค่าเฉลี่ยในแต่ละมิติ ผลต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละมิติ และค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน.....	62
4 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายในของ เฮล์มเทคเตอร์ กับผู้วิจัย.....	64
5 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.....	65
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในมิติการมีส่วนร่วม การควบคุม และการผูกพัน ทั้งในด้านการแสดงออกต่อผู้อื่นและความต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อคน.....	84

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

รูปที่

หน้า

1	กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละด้าน ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง.....	87
---	---	----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย